

ΕΝΙΑΙΟ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΠΑΛΑΙΧΩΡΙΟΥ

Δίκτυο σχολείων Υποστήριξης της Φιλαναγνωσίας

2022-2023

ΣΧΕΔΙΟ ΔΡΑΣΗΣ

Θέμα: Καλλιέργεια κουλτούρας φιλαναγνωσίας

Ο άνθρωπος που ζει με το βιβλίο δεν αισθάνεται ποτέ μοναξιά.

Αντρέ Μαλρό

Δεν υπάρχουν ίσως ημέρες της παιδικής μας ηλικίας που να τις ζήσαμε τόσο απόλυτα, όσο εκείνες που πιστέψαμε ότι τις αφήσαμε να φύγουν χωρίς να τις ζήσουμε, εκείνες που τις περάσαμε με ένα βιβλίο αγαπημένο.

Μαρσέλ Προυστ

Μια σχολική κοινότητα που απολαμβάνει το διάβασμα

Σκοπός: Η δημιουργία μιας ορατής κουλτούρας αγάπης για τα βιβλία μέσα από μια σειρά συντονισμένων δράσεων στο σχολικό περιβάλλον, των εκπαιδευτικών, των μαθητών/μαθητριών, των οικογενειών αλλά της ευρύτερης κοινότητας.

Βασική επιδίωξη είναι τα παιδιά να απολαμβάνουν αβίαστα την ανάγνωση βιβλίων και η μακροπρόθεσμα εδραίωση μιας θετικής στάσης απέναντι στο λογοτεχνικό βιβλίο.

Παράλληλα: Σε Συνεδρία του Προσωπικού με θέμα το Ενιαίο Σχέδιο Βελτίωσης της σχολικής μονάδας, αποφασίστηκε και η συμπερίληψη του στόχου «Καλλιέργεια της Φιλαναγνωσίας» σε αυτό. Τίτλος Ενιαίου Σχεδίου Βελτίωσης: «Συναισθηματική νοημοσύνη, Καλλιέργεια της Φιλαναγνωσίας και βελτίωση του γλωσσικού επιπέδου των παιδιών στον προφορικό λόγο». Θα επιδιώξουμε να συνδέσουμε τους τρεις πυλώνες του Ε.Σ.Β., ώστε μέσα από τις δράσεις που αφορούν τη Φιλαναγνωσία να διαποτιστούν και να προωθηθούν όλοι οι στόχοι του σχολείου μας.

ΑΞΟΝΕΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ ΓΙΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΟΥΛΤΟΥΡΑΣ ΦΙΛΑΝΑΓΝΩΣΙΑΣ

1. Κουλτούρα του σχολείου
2. Καλά βιβλία παιδικής λογοτεχνίας / Εκπαιδευτικοί που γνωρίζουν την παιδική λογοτεχνία
3. Μεγαλόφωνη ανάγνωση
4. Κοινότητα αναγνωστών
5. Χρόνος για τα βιβλία
6. Χώρος για τα βιβλία
7. Πολυτροπικότητα του βιβλίου/ Εικονογράφηση
8. Διδακτική της λογοτεχνίας / Δημιουργική γραφή
9. Δια-καλλιτεχνικές συνδέσεις (θεατρική αγωγή, εικαστική αγωγή, αφηγηματική τέχνη)

10. Συνεργασία με γονείς, συγγραφείς/εικονογράφους/εκδότες/βιβλιοπώλες για κατανόηση της διαδικασίας δημιουργίας βιβλίου

11. Αξιοποίηση της λογοτεχνίας πέρα από το γλωσσικό μάθημα

Άξονας επιτυχίας	Δράσεις	Χρονοδιάγραμμα
Κουλτούρα σχολείου	<ul style="list-style-type: none">✓ Επιτροπή Φιλαναγνωσίας: Παιδιά από όλες τις τάξεις και εκπαιδευτικοί, θα αποτελούν πυρήνες ενημέρωσης και παρότρυνσης για τις δράσεις φιλαναγνωσίας της σχολικής κοινότητας.✓ «Το ράφι του βιβλίου»: Θεματικά Δεκαπενθήμερα/Μήνες: Ορίζονται θεματικές ανά δεκαπενθήμερο ή μήνα και, τα παιδιά και οι εκπαιδευτικοί φέρνουν στο σχολείο βιβλία που έχουν σχέση με το θέμα. Τα παρουσιάζουν και αφού τοποθετηθούν σε σχετικό χώρο στην τάξη, τα δανείζονται και τα διαβάζουν κατά τη διάρκεια του πρωινού ανάγνωσης (Βιβλία Μυστηρίου, Βιβλία με χιούμορ, Κλασσικά βιβλία, Βιβλία περιπέτειας, Βιβλία επιστημονικής φαντασίας, Βιβλία με κόμικς, Βιβλία φαντασίας, Ιστορικά βιβλία και Βιβλία μυθολογίας, Παραδοσιακές ιστορίες και μύθοι π.χ.κυπριακά παραμύθια, μύθοι του Αισώπου).✓ Εφαρμόζεται από όλο το σχολείο (παιδιά και εκπαιδευτικούς) το DEAR time (Drop Everything And Read). Σε άγνωστο και διαφορετικό χρόνο κάθε μέρα, με το χτύπημα του κουδουνιού ανάγνωσης, τα παιδιά διαβάζουν το βιβλίο τους.✓ Ρουτίνα σχολείου: Το λογοτεχνικό μου βιβλίο βρίσκεται πάντα στην τσάντα μου. Όποιο παιδί ολοκληρώνει την εργασία του, γνωρίζει ότι μπορεί να διαβάσει το βιβλίο του.✓ «Καρέκλα του Παραμυθά»: Ο/η εκπαιδευτικός σε ρόλο αναγνώστη ή κάποιο παιδί που επιθυμεί να αναλάβει τον ρόλο. Επιπλέον, η καρέκλα του Παραμυθά μπορεί να ενισχύσει τον στόχο για βελτίωση του προφορικού λόγου και να χρησιμοποιηθεί σε διάφορα γνωστικά αντικείμενα με σκοπό την παρουσίαση εργασιών, αναδιήγηση γεγονότων κτλ.	Ολόχρονα Ιανουάριος- Φεβρουάριος Β – Γ τρίμηνο Ολόχρονα Ολόχρονα

	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Βιβλιόδεντρο της τάξης: Δημιουργείται στην πινακίδα/σε τοίχο κάθε τάξης ένα δέντρο όπου τα παιδιά θα κρεμάνε ένα φύλλο κάθε φορά που διαβάζουν ένα βιβλίο. Τα βιβλιόδεντρα αυτά μπορούν να φιλοτεχνηθούν από τα παιδιά. Επιβράβευση των καλών αναγνωστών στην τάξη και σε συγκέντρωση όλων των παιδιών. ✓ Παράλληλα, γίνεται συγγραφή καρτών παρουσίασης βιβλίου. Τα παιδιά φτιάχνουν κάρτες παρουσίασης/ κριτικής του βιβλίου που διάβασαν και τις τοποθετούν μέσα στο βιβλίο, που θα τις συνοδεύει και θα είναι διαθέσιμη για μελλοντικούς αναγνώστες. ✓ Επίσης, δημιουργείται κεντρικά, στην πινακίδα της εισόδου του σχολείου, μία πινακίδα, όπου θα γίνονται βιβλιοπροτάσεις ανά τάξη κάθε βδομάδα «Το βιβλίο της εβδομάδας». Κάτι ανάλογο που γίνεται και στα βιβλιοπωλεία. Μπορεί να χρησιμοποιηθεί αναλόγιο το οποίο θα ντυθεί κατάλληλα. 	<p>Ολόχρονα</p> <p>Ολόχρονα</p> <p>Φεβρουάριος</p>
<p>Καλά βιβλία παιδικής λογοτεχνίας/ Εκπαιδευτικοί που γνωρίζουν την παιδική λογοτεχνία</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Εμπλουτισμός της βιβλιοθήκης των τάξεων με βιβλία που ενδιαφέρουν τα παιδιά. Ερωτηματολόγιο για τα αγαπημένα τους θέματα/ βιβλία/ ήρωες. ✓ Επιμόρφωση από συναδέλφους που έχουν γνώσεις όσον αφορά βιβλία παιδικής και νεανικής λογοτεχνίας. Ανταλλαγή βιβλίων που χρησιμοποιήθηκαν στη διδασκαλία. ✓ Δημιουργία Επιτροπής Φιλαναγνωσίας με μέλη του εκπαιδευτικού προσωπικού. ✓ Ενδοσχολική επιμόρφωση και συνεργασία με τη σύμβουλο Ελληνικών για θέματα λογοτεχνίας. ✓ Ενημέρωση των συναδέλφων για τις δράσεις Φιλαναγνωσίας και του εκπαιδευτικού υλικού που μπορεί να αξιοποιηθεί σε αυτές μέσα από παρουσιάσεις. 	<p>Φεβρουάριος</p> <p>Α' τρίμηνο</p> <p>Ολόχρονα</p>
<p>Μεγαλόφωνη ανάγνωση</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Μεγαλόφωνη ανάγνωση λογοτεχνικού βιβλίου από τον/ την εκπαιδευτικό σε κάθε τάξη. ✓ Χρήση «Μικρού Αναγνώστη» για ακρόαση παραμυθιών μέσω διαδικτύου (http://www.mikrosanagnostis.gr) κατά τη διάρκεια των διαλειμμάτων/ βροχερών ημερών ή και στην τάξη. ✓ «Παρασκευοδιαβάσματα»: Διάβασμα βιβλίου στη βαλανιδιά/ στην κεντρική βιβλιοθήκη/ στο γήπεδο με ζεστή σοκολάτα/ τσάι/ φρούτο/ αλμυρό. 	<p>Ολόχρονα</p> <p>Βροχερές μέρες</p> <p>Μάρτιος/Απρίλιος</p>

	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Αφήγηση παραμυθιού από μεγαλύτερους μαθητές στα μικρότερα παιδιά του σχολείου. ✓ Δημιουργία ραδιοφωνικής εκπομπής (με σκοπό την προώθηση των στόχων του σχολείου τόσο για την Φιλαναγνωσία όσο και για καλλιέργεια του προφορικού λόγου). Τα παιδιά παρουσιάζουν ένα βιβλίο που διάβασαν και τους άρεσε. Γίνεται υπό μορφή ραδιοφωνικής εκπομπής και τα παιδιά ακούνε τις παρουσιάσεις των συμμαθητών τους κατά τη διάρκεια μιας συγκέντρωσης. 	
Κοινότητα αναγνωστών	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Ανάγνωση και επεξεργασία «κοινού λογοτεχνικού βιβλίου» σε κάθε τάξη και επεξεργασία μέσα από διάφορες δημιουργικές δραστηριότητες. ✓ Συνεργασία μεταξύ διαφορετικών τάξεων του σχολείου μας (πχ. Α τάξη με Β τάξη) στις οποίες τα παιδιά διαβάζουν το ίδιο βιβλίο. ✓ Ανάγνωση παραμυθιού σε ζευγάρια (εναλλάξ) ή σε μικρές ομάδες. Σταματά ο πρώτος (say something) και παίρνει την σκυτάλη ο επόμενος. ✓ Αποστολές Ανάγνωσης: Τα παιδιά εμπλέκονται σε δομημένες αποστολές ανάγνωσης με σκοπό να ανακαλύψουν και να μάθουν για τους συντελεστές ενός βιβλίου και τα χαρακτηριστικά του. Π.χ. Διάβασε ένα βιβλίο με συγκεκριμένο εκδοτικό οίκο, ένα βιβλίο Κύπριου/ Κύπριας συγγραφέα, ένα βιβλίο που έχει μεταφραστεί στα ελληνικά κτλ. 	Ολόχρονα
Χρόνος για τα βιβλία	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Καθημερινός χρόνος ανάγνωσης βιβλίου ατομικά. Καθιερώνεται πρωινός χρόνος ανάγνωσης 10-15 λεπτά για όλο το σχολείο. ✓ Πρόγραμμα επισκέψεων στην Κεντρική Δανειστική Βιβλιοθήκη του σχολείου για ελεύθερη ή δομημένη ανάγνωση βιβλίου. ✓ Καθιέρωση σαραντάλεπτου κάθε μήνα για τη συζήτηση ή αναδιήγηση αγαπημένων βιβλίων. 	Ολόχρονα
Χώρος για τα βιβλία	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Δημιουργία και αξιοποίηση της γωνιάς Φιλαναγνωσίας της τάξης. ✓ Αξιοποίηση του ειδικά διαμορφωμένου χώρου της Κεντρικής Βιβλιοθήκης. ✓ Ανταλλαγή επισκέψεων ανάγνωσης βιβλίου από τάξη σε τάξη στην γωνιά Φιλαναγνωσίας κάθε αίθουσας. ✓ Κινητή Βιβλιοθήκη: Καλάθια ή Η βαλίτσα που ταξιδεύει. Η κινητή βιβλιοθήκη φιλοξενεί βιβλία με συγκεκριμένη θεματική / κατεύθυνση (π.χ Χριστούγεννα, βιβλία 	Ολόχρονα Β' τρίμηνο

	συγκεκριμένου συγγραφέα, εικονοβιβλία κτλ) τα οποία τοποθετούνται σε καλάθι ή βαλίτσα. Αξιοποιούνται από τάξη σε τάξη και είναι διαθέσιμα και το διάλειμμα.	
Πολυτροπικότητα του βιβλίου – Εικογράφηση	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Επίσκεψη της συγγραφέως, Γιώτας Διάκου στο σχολείο μας. Συνεργατικές δραστηριότητες. ✓ Ερωτηματολόγιο για τους αγαπημένους ήρωες των παραμυθιών. Οι αγαπημένοι ήρωες των παραμυθιών, θα ραφτούν και θα γίνουν μασκότ, οι οποίες θα τοποθετηθούν στη γωνιά Φιλαναγνωσίας. Οι μασκότ συναντιούνται με στόχο τη δραματοποίηση και δημιουργία μιας νέας ιστορίας. Έτσι γίνεται ενίσχυση και του στόχου που αφορά την παραγωγή προφορικού λόγου. ✓ Διαγωνισμός εικονογράφησης βιβλίου (μάθημα Τέχνης): Το αγαπημένο μου βιβλίο/σκηνή από το αγαπημένο μου βιβλίο. 	<p>Β' τρίμηνο</p> <p>Γ' τρίμηνο</p>
Διδακτική της λογοτεχνίας – Δημιουργική γραφή	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Επιλογή αποσπασματικών κειμένων από διδακτικά βιβλία, ανθολόγιο και ανάγνωση ολόκληρου του λογοτεχνικού βιβλίου από το οποίο προέρχεται. π.χ Το μυστικό τραγούδι της Μάτας: Β' τάξη Τρύπωνας, ο Φαφαγάλος: Δ' τάξη ✓ Δραστηριότητες δημιουργικής γραφής π.χ «Παραμυθοσαλάτα»: Οι ήρωες μιας ιστορίας εμπλέκονται σε μια άλλη ιστορία, συνέχεια της ιστορίας ή δόσιμο ενός δικού μας τέλους, προσθήκη μιας νέας σκηνής σε μια ιστορία, αλλαγή αφηγηματικής εστίασης (οπτική αφηγητή ιστορίας), επιλογή μερικών λέξεων του παραμυθιού και δημιουργία υποθέσεων και κατ' επέκταση μιας νέας ιστορίας κοκ. ✓ Ετοιμασία κουτιού «Ο Παραμυθάς»: Λίστα με έτοιμες δραστηριότητες για τα βιβλία που διαβάζουν ή φιλοξενούν στην τάξη τους. Τα παιδιά εμπνέονται και δημιουργούν ατομικά ή ομαδικά. 	<p>Ολόχρονα</p> <p>Ολόχρονα</p> <p>Ολόχρονα</p>
Δια-καλλιτεχνικές συνδέσεις (θεατρική αγωγή, εικαστική αγωγή, αφηγηματική τέχνη)	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Συμμετοχή στο Θεατροπαιδαγωγικό Πρόγραμμα «Θέατρο και Κυπριακά Λαϊκά Παραμύθια» για παιδιά, εγκεκριμένο από το ΥΠΠΑΝ. ✓ Παρακολουθούμε ταινίες ή θεατρικές παραστάσεις που συνδέονται με λογοτεχνικά κείμενα. ✓ Πρόσκληση Κύπριων συγγραφέων στο σχολείο μας, γνωριμία/ συνεντεύξεις. 	<p>Νοέμβριος</p> <p>Ολόχρονα</p>

	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Διαγωνισμός «Διαφημίζω το αγαπημένο μου βιβλίο». Τα παιδιά προσπαθούν να πείσουν τα άλλα παιδιά να διαβάσουν το βιβλίο που επέλεξαν. Χρησιμοποιούν αφίσες, παρουσιάσεις, τραγούδια ή ότι άλλο επιθυμούν. ✓ Δημιουργία επιτραπέζιων παιχνιδιών «Στο κεφάλι μου το 'χω», «Παντομίμα»: Τα παιδιά ετοιμάζουν κάρτες με αγαπημένους ήρωες παραμυθιών, εικόνα και όνομα, τις πλαστικοποιούν και παίζουν με τα παιδιά των άλλων τάξεων ή την ώρα του διαλείμματος. 	<p>B' τρίμηνο</p> <p>Γ' τρίμηνο</p>
Συνεργασίες (γονείς, συγγραφείς, εικονογράφους, βιβλιοπώλες)	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Επίσκεψη σε Δημοτική βιβλιοθήκη/ βιβλιοπωλείο. ✓ Ετοιμασία τρίπτυχου ενημερωτικού φυλλαδίου με τα οφέλη της Φιλαναγνωσίας (κοινοποίηση προς τις οικογένειες του σχολείου). ✓ Δράση Φιλαναγνωσίας με τα παιδιά του Νηπιαγωγείου (στα πλαίσια της ομαλής μετάβασης). Κάθε παιδάκι της πρώτης τάξης αναλαμβάνει το ρόλο του παραμυθά και διαβάζει προς τα μικρότερα παιδιά. ✓ Γιορτή Φιλαναγνωσίας: 30 Ιανουαρίου 2023 – Γιορτή των γραμμάτων και 2 Απριλίου 2023 – Παγκόσμια μέρα Παιδικού Βιβλίου. Οργανώνονται δράσεις σε σταθμούς, έκθεση υλικού που προέκυψε από όσα έγιναν στις τάξεις, βιωματικά εργαστήρια κτλ. Εμπλοκή και του Συνδέσμου Γονέων. ✓ Ανάγνωση παραμυθιού από τα παιδιά προς την οικογένειά τους. Δράση για καθορισμένα Σαββατοκύριακα μέσα στην σχολική χρονιά. ✓ Έκθεση βιβλίου στο σχολείο μας με τη συμμετοχή γονέων. ✓ Παζαράκι μεταχειρισμένων βιβλίων: Τα βιβλία που είναι σε πιο παλιά κατάσταση, διατίθενται προς πώληση σε χαμηλή τιμή, με σκοπό να αγοραστούν καινούργια βιβλία για εμπλουτισμό της βιβλιοθήκης των τάξεων. ✓ Διαγωνισμός φωτογραφίας «Τα πιο απίθανα μέρη που θα με βρείτε να διαβάζω!» Τα παιδιά φωτογραφίζονται σε διάφορα μέρη να διαβάζουν το αγαπημένο τους βιβλίο. Η Επιτροπή Φιλαναγνωσίας δίνει βραβεία στις πιο εντυπωσιακές εικόνες και διπλώματα σε όλες τις συμμετοχές. 	<p>B' τρίμηνο</p> <p>Γ' τρίμηνο</p> <p>B' – Γ' τρίμηνο</p> <p>B' τρίμηνο</p> <p>B' τρίμηνο</p>
Αξιοποίηση της λογοτεχνίας πέρα από το γλωσσικό μάθημα	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Φιλοτέχνηση φανέλων ή και σελιδοδεικτών με φιλαναγνωστικά σλόγκαν (μάθημα Τέχνης). ✓ Διαγωνισμός καλύτερης αφίσας/ σλόγκαν με σκοπό να δημιουργηθεί ένα έμβλημα του σχολείου για τη Φιλαναγνωσία (Διπλώματα, μετάλλια καλύτερου φιλαναγνώστη). 	<p>B' – Γ' τρίμηνο</p> <p>Νοέμβριος</p>

	<p>Η φιλοτέχνηση θα γίνει στον ελεύθερο χρόνο των παιδιών και τα αποτελέσματα θα κοινοποιηθούν σε συγκέντρωση του σχολείου. Μέσω του διαγωνισμού θα ενημερωθούν και οι γονείς για τη συμμετοχή του σχολείου στο δίκτυο Φιλαναγνωσίας.</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Αξιοποίηση του μαθήματος των ΗΥ για εικονικές περιηγήσεις σε μεγάλες βιβλιοθήκες του κόσμου. ✓ Αξιοποίηση παραμυθιών με κάθε ευκαιρία σε όλα τα μαθήματα του Αναλυτικού προγράμματος όπως Αγωγή Ζωής, Θρησκευτικά, Εικαστική Αγωγή, Περιβαλλοντική εκπαίδευση κλπ. ✓ Βιβλία με QR code (Ο μικρός Πρίγκιπας), βιβλία με εικονική πραγματικότητα με τη βοήθεια του τάμπλετ. 	<p>Ολόχρονα</p> <p>Ολόχρονα</p>
--	---	---------------------------------

ΟΜΑΔΑ ΦΙΛΑΝΑΓΝΩΣΙΑΣ

Ελένη Πήτερ

Ειρήνη Παπαθανασίου

Σοφία Χριστοφή